

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010998
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010998.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Ivany Datlovej, v trestnej veci odsúdeného S. J., nar. XX.XX.XXXX, na neverejnom zasadnutí dňa 13. apríla 2023, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5PP/63/2022 zo dňa 03.02.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného S. J. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 5PP/63/2022 zo dňa 03.02.2023 samosudca Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného S. J. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/49/2020 zo dňa 25.02.2022 v trvaní 3 rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 03.02.2023 sťažnosť, ktorú bližšie nezdôvodnil a ani neskôr písomne nedoplnil.

Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že S. J. bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/49/2020 zo dňa 25.02.2022, právoplatným dňa 28.02.2022, uznaný vinným v bode 1 až 7 obžaloby z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 3 písm. b) s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., v bode 3 obžaloby formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a v bode 8 obžaloby z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák., za čo bol odsúdený na úhrnný súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Okresný súd, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu, rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2/ Tr. por., prejednávanej prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenie je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie uznesenia okresným súdom. Na tomto mieste nadriadený súd pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu, a preto nadriadený súd v podrobnostiach poukazuje na dostatočné odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa, ktoré si v plnom rozsahu osvojuje.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Krajský súd navyše uvádza, že pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení, vychádzajúc z ust. § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., musí súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Formálnu podmienku pre podmienčné prepustenie odsúdený splnil po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu, a to dňa 03.11.2022.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto podľa zistení krajského súdu neboli v celom rozsahu splnené, keďže odsúdený síce počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, o čom svedčí najmä jedna udelená disciplinárna odmena, ktoré polepšenie by mohlo zakladať dôvodný predpoklad, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, avšak s poukazom na § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd musí prihliadať aj na povahu spáchaného trestného činu, pričom krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu konštatuje, že v súčasnosti od odsúdeného nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Očakávanie, že odsúdený povedie riadny život, ako jedna z materiálnych podmienok podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia vo výkone trestu, ale aj jeho predchádzajúceho spôsobu života, vrátane jeho trestnej činnosti, možností jeho nápravy a osobných pomerov, a tiež je potrebné prihliadnúť aj na účel trestu. Pokiaľ ide o materiálnu podmienku na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda očakávanie, že odsúdený povedie riadny život tak, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktoré je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu, povedie riadny život t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnou podmienkou možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona je potrebné i v prípade uvedeného v bode 1/ skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017).

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie. Aby bolo možné zodpovedne posúdiť, či odsúdený preukázal polepšenie, je nevyhnutné napríklad poznať, čo bolo u neho príčinou páchania trestnej činnosti. O to viac táto potreba vyvstáva u odsúdeného, ktorý sa dopustil závažnejšej trestnej činnosti.

Aj podľa zistení krajského súdu je ďalší výkon trestu odňatia slobody odsúdeným potrebný, a to predovšetkým z toho dôvodu, aby bol naplnený reálny predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život. Z odpisu registra trestov odsúdeného totiž vyplýva, že tento sa v minulosti dostal opakovane do rozporu so zákonom, a to za rôznorodú, prevažne úmyselnú trestnú činnosť (odsúdený má až 29 záznamov v odpise registra trestov, a to aj vrátane odsúdení cudzozemský súdom). Doposiaľ uložené tresty sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času doposiaľ vždy pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a to aj počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, či skúšobnej doby podmiennečného prepustenia, v dôsledku čoho mu bol výkon resp. zvyšok trestu nariadený. Navyiac aktuálne vykonáva trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, čo tiež zodpovedá stavu jeho prevýchovy. Z predchádzajúceho života odsúdeného teda možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti nateraz prevyšujú nad ochotou žiť riadny a slušný život, keď možno konštatovať, že doposiaľ uložené tresty sa u neho evidentne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie, keďže s odstupom času doposiaľ vždy pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Síce zo záverov hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený síce zatiaľ počas výkonu trestu preukázal polepšenie, o čom svedčí kladné hodnotenie jeho správania ústavom na výkon trestu a preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, pričom ústav ho odporučil na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, však krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu konštatuje, že práve s poukazom na predchádzajúcu trestnú minulosť odsúdeného z ktorej vyplýva, že pred nástupom do výkonu trestu opakovane páchal trestnú činnosť a aktuálne vykonáva trest odňatia slobody za závažnú trestnú činnosť, sa ani krajský súd nestotožnil so záverom hodnotenia ústavu, keďže nie je splnená podmienka budúceho vedenia riadneho života. Krajský súd nemal za dostatočne preukázané, či správanie a plnenie povinností odsúdeného vo výkone trestu je iba vonkajším prejavom adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu, alebo skutočne ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že v budúcnosti bude viesť riadny život, a preto je u neho nateraz ďalší výkon trestu dôvodný. V prípade odsúdeného ide o kriminálne narušenejšiu osobu, u ktorej podľa úsudku krajského súdu nedošlo k náprave po vykonaní ostatných trestov. Uvedené skutočnosti nesvedčia o dostatočnom vnútornom prerode odsúdeného v tom zmysle, že by preukázal polepšenie a bolo by od neho dôvodné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd pritom zdôrazňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“ a jeho zmyslom nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko recidívy.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odsúdený síce počas výkonu trestu preukázal polepšenie, o čom svedčí kladné hodnotenie jeho správania ústavom na výkon trestu v poslednom období, avšak s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti, stredný stupeň rizika recidívy

trestnej činnosti sa jeho resocializačná prognóza javí ako menej priaznivá, a teda nie je možné vysloviť predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život, preto je u neho ďalší výkon trestu dôvodný.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti preto senát krajského súdu sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaným ustanovením zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.